

วัคซีนป้องกันโรคไข้ไทฟอยด์ หรือไข้รากสาดน้อย (Typhoid vaccine)

โรคไข้ไทฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย คืออะไร

เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรียชื่อ "ซัลโมเนลล่า" ติดต่อโดยการรับประทานอาหารหรือน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อนี้ ซึ่งมีปนเปื้อนในผักสด ผลไม้ เนื้อสัตว์ ไข่ และน้ำดื่ม หรือรับเชื้อจากผู้ที่ติดเชื้อในลำไส้โดยตรง สามารถป้องกันได้โดยการรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ ดื่มน้ำที่สะอาด และการได้รับวัคซีน ซึ่งโรคนี้พบน้อยมากในประเทศไทย

โรคไข้ไทฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย มีอาการอย่างไร

ผู้ป่วยจะมีไข้สูง เบื่ออาหาร ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว อาจมีผื่นถ่ายเหลวหรือท้องผูกได้ บางรายอาจมีภาวะแทรกซ้อนรุนแรง เช่น เลือดออกในทางเดินอาหาร ลำไส้ทะลุ ไตวาย

คุณสมบัติวัคซีน

วัคซีนนี้มี 2 ชนิด คือ

ชนิดเชื้อตาย สามารถให้ได้ตั้งแต่เด็กอายุ 2 ปีขึ้นไป แนะนำให้ฉีดเข็มแรกก่อนออกเดินทางอย่างน้อย 2 สัปดาห์ และฉีดเข็มกระตุ้นทุก 2 ปี หากยังอยู่ในพื้นที่เสี่ยง

ชนิดเชื้อเป็น โดยทำให้เชื้ออ่อนฤทธิ์ลง ให้ทางปาก สามารถให้ได้ตั้งแต่เด็กอายุ 6 ปีขึ้นไป รับประทานวันเว้นวันทั้งสิ้น 4 ครั้ง โดยครั้งสุดท้ายควรให้ก่อนไปบริเวณพื้นที่เสี่ยง 1 สัปดาห์ และควรกระตุ้นทุกๆ 5 ปี หากยังอยู่ในบริเวณพื้นที่เสี่ยง

อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีน

- วัคซีนชนิดเชื้อเป็น เกิดอาการข้างเคียงน้อยมาก อาจมีไข้ แน่นท้อง คลื่นไส้ อาเจียน มีผื่น
- วัคซีนชนิดเชื้อตาย เกิดอาการข้างเคียงเล็กน้อย ได้แก่ ปวดบวม แดงบริเวณตำแหน่งที่ฉีดวัคซีน มีไข้ ปวดศีรษะ มักหายได้เองภายใน 48 ชั่วโมง
- อาการแพ้รุนแรง ได้แก่ มีผื่นทั้งตัว หน้าบวม คอบวม หายใจลำบาก ใจสั่น วิงเวียนหรืออ่อนแรง

ข้อควรปฏิบัติ

- พักสังเกตอาการ 30 นาทีหลังฉีดวัคซีน ณ สถานที่รับบริการและควรสังเกตอาการต่อที่บ้าน
- หากมีอาการข้างเคียงหลังจากได้รับวัคซีนควรแจ้งแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ก่อนรับวัคซีนครั้งต่อไป
- หากรับวัคซีนแล้วมีอาการแพ้รุนแรงควรรีบพบแพทย์ หรือโทร 1669
- ควรรับวัคซีนตามกำหนดและเก็บบันทึกการรับวัคซีนไว้ตลอดไป
- วัคซีนนี้ไม่ได้ป้องกันโรคนี้ได้ทั้งหมดผู้ได้รับวัคซีนยังควรต้องระมัดระวังในเรื่องอาหารและน้ำดื่ม

ที่มา : กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ใครควรได้รับวัคซีน

- บุคคลที่จะเดินทางไปในประเทศกลุ่มเสี่ยง
- บุคคลที่สัมผัสใกล้ชิดกับบุคคลที่เป็นพาหะโรคไข้ไทฟอยด์
- บุคลากรที่ทำงานในห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเชื้อแบคทีเรียซัลโมเนลล่า

บุคคลที่ไม่ควรได้รับวัคซีน

- ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง
- ผู้ที่เคยมีประวัติแพ้วัคซีนมาก่อน หรือมีประวัติแพ้ยาอย่างรุนแรง
- หญิงตั้งครรภ์หรือหญิงให้นมบุตร
- ผู้ที่กำลังรับประทานยาปฏิชีวนะหรือยารักษามาลาเรีย ควรหยุดยาปฏิชีวนะอย่างน้อย 24 ชั่วโมงก่อนรับวัคซีนชนิดกิน และงดยาปฏิชีวนะภายใน 7 วันหลังได้รับวัคซีนได้สุดท้าย
- ผู้ที่มีไข้ ควรเลื่อนการรับวัคซีนออกไปก่อน
- ไม่แนะนำให้ฉีดวัคซีนนี้แก่ประชาชนทั่วไปในประเทศไทย

ใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

ผู้รับบริการต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง

